

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W OPOLU**

Opole, 23 lipca 2025 roku

UNP: 1601-25-062944

Sprawa: Wystąpienie pokontrolne
Znak sprawy: 1601-IWW.0921.2.2025.61

Kontakt: Iwona Nawa

główny ekspert skarbowy

tel. (77) 440-32-66

Kamila Metner-Mandala

młodszy kontroler skarbowy

tel. (77) 400-67-54

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Opolu
ul. płk. Witolda Pileckiego 2, 45-331 Opole

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą

Przedmiot kontroli: Egzekucja mandatów karnych

Okres objęty kontrolą: 1.01.2024 r. - 31.12.2024 r. oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym mający bezpośredni związek z badanym zagadnieniem.

Jednostka kontrolowana

Urząd Skarbowy w Kluczborku
ul. Henryka Sienkiewicza 22A
46-200 Kluczbork

Kierownik jednostki kontrolowanej

Pan Michał Kotarski

Naczelnik Urzędu Skarbowego od 8.05.2023 r.

Kontrolerzy:

Iwona Nawa, główny ekspert skarbowy - koordynator kontroli
Kamila Metner-Mandala, młodszy kontroler skarbowy
działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu nr 1/2025 z 11.03.2025 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

19.03.2025 r. - 30.04.2025 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 poz. 224)

Wpisano do ewidencji kontroli

Poz. 1/2025

Zagadnienia objęte kontrolą

1. Organizacja pracy.
2. Przebieg postępowania egzekucyjnego.
 - 2.1 Ilość spraw prowadzonych i załatwionych w 2024 r. przez organ egzekucyjny.
 - 2.2 Wszczynianie egzekucji.
 - 2.3 Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego:
 - a) działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego;
 - b) stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych;
 - c) stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
 - d) zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych.
3. Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Urzędu Skarbowego w Kluczborku kierowanego przez Naczelnika, w badanym zakresie oceniono **pozytywnie**.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kluczborku, zostały ocenione:

- 1) pozytywnie w zakresie:
 - organizacji pracy;
 - wszczynania egzekucji;
 - podejmowania czynności w toku postępowania egzekucyjnego
- 2) pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie:
 - rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezarejestrowaniu czynności DODP w podsystemie EGAPOLTAX;
- wprowadzeniu czynności i zdarzeń do podsystemu EGAPOLTAX z opóźnieniem, tj. po upływie 14 dni od zaistnienia zdarzenia.

Skala stwierdzonych nieprawidłowości, nie ma wpływu na prawidłową realizację przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kluczborku zadań w zakresie egzekucji mandatów karnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy.

Stan prawny

Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej

- w brzmieniu obowiązującym na dzień procedowania przez kontrolowaną jednostkę.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą organizację pracy Referatu Egzekucji Administracyjnej - dalej SEE, regulowały następujące akty prawa wewnętrznego dotyczące kontrolowanego zakresu:

1. Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Kluczborku nadany zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu nr 65/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r.
2. Instrukcje Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kluczborku, dalej Naczelnik Urzędu:
 - I-001/15 w sprawie podziału terenu działania Urzędu Skarbowego w Kluczborku oraz w sprawie organizacji pracy Samodzielnego Referatu Egzekucji Administracyjnej w Urzędzie Skarbowym w Kluczborku,
 - I-001/19 Zasady przydziału, odbioru i rozliczenia służby poborców skarbowych.

Zgodnie z Instrukcją I-001/15:

- teren działania Urzędu Skarbowego w Kluczborku jest podzielony na trzy rejony egzekucyjne (punkt 1.1 Instrukcji), a pracownicy SEE obsługują i odpowiadają za wykonanie zadań z przydzielonych im rejonów;
- pracownicy SEE prowadzą sprawy egzekucyjne będące we właściwości miejscowej (Gminy: Byczyna, Kluczbork, Lasowice Wielkie, Wołczyn) oraz rzeczowej organu egzekucyjnego.

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika, że pracownik na stanowisku starszego poborcy skarbowego obsługuje wszystkie rejony egzekucyjne, a każdemu z pozostałych pracowników (z wyłączeniem Kierownika SEE) przydzielono do obsługi jeden rejon egzekucyjny.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-028279)

W SEE liczba zatrudnionych pracowników według stanu osobowego na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 5 osób (w tym Kierownik).

Do zadań pracowników należy w szczególności:

- 1) badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej;
- 2) prowadzenie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych;
- 3) zabezpieczenie należności pieniężnych;
- 4) orzekanie w sprawach postępowania egzekucyjnego;
- 5) poszukiwanie majątku zobowiązanych w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Dokładny podział zadań pomiędzy pracowników SEE określony jest zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych pracowników.

Kierownik SEE zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracownika, jest upoważniony do podpisywania:

- 1) postanowień i pism we wszystkich sprawach związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, z wyjątkiem postanowień o umorzeniu postępowania

egzekucyjnego i postanowień o zwolnieniu spod egzekucji zajętych składników majątkowych, które są zastrzeżone do kompetencji Naczelnika Urzędu;

- 2) potwierdzenia przyjęcia tytułu wykonawczego od wierzycieli;
- 3) zajęcia wierzytelności.

Ponadto jest odpowiedzialny za nadzór nad prawidłową realizacją zadań wykonywanych przez pracowników SEE.

Pracownicy natomiast mają uprawnienia do podpisywania:

- 1) potwierdzeń odbioru gotówki,
- 2) protokołów zajęcia i odbioru ruchomości,
- 3) protokołów o stanie majątkowym,
- 4) protokołów ze sprzedaży ruchomości,
- 5) zawiadomień lub wezwań pozostawionych przez egzekutorów w związku z nieobecnością zobowiązanego oraz raportów o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych,
- 6) poleceń wpłaty kwot pobranych od zobowiązanych (3 pracowników),
- 7) zajęć wynagrodzeń za pracę, świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego oraz renty socjalnej oraz innych wierzytelności pieniężnych (2 pracowników),
- 8) dokumentów przesyłanych w formie elektronicznej (3 pracowników) w zakresie:
 - wymiany informacji – OGNIWO,
 - dokonywania zajęć wierzytelności z rachunku bankowego (e-zajęcia) oraz ich uchylenie,
 - zbiegów egzekucji (e-zbiegi),
 - dokonywania zajęć z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku i innych pism w ramach egzekucji z nadpłaty lub zwrotu podatku, z zastosowaniem certyfikatów wydanych przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A.

Kontrole funkcjonalne

Ustalono, że w roku 2024 nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej w obszarze objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-028279)

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Kluczborku w zakresie organizacji pracy należy ocenić pozytywnie.

2. Przebieg postępowania egzekucyjnego.

2.1 Ilość spraw prowadzonych i załatwionych w 2024 r. przez organ egzekucyjny.

2.2 Wszczynianie egzekucji.

2.3 Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego:

- a) działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego;
- b) stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych;
- c) stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
- d) zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych.

Stan prawny

1. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

- w brzmieniu obowiązującym na dzień procedowania przez kontrolowaną jednostkę.

Opis stanu faktycznego

2.1 Ilość spraw prowadzonych i załatwionych w 2024 r. przez organ egzekucyjny.

Na podstawie raportu z hurtowni WHTAX („Ruch tytułów wykonawczych - stany ilościowe - według podstawy prawnej - na poziomie US”, skoroszyt 4.7, arkusz 6, nr sprawozdania 267, kod podstawy prawnej: GNMK i GM48 ustalono liczbę tytułów wykonawczych:

Tytuły	GNMK	GM48	Razem
na początek okresu sprawozdawczego	4523	2	4525
które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	2153	10	2163
do załatwienia w okresie sprawozdawczym	6676	12	6688
załatwionych w okresie sprawozdawczym	2639	6	2645
na koniec okresu sprawozdawczego	4037	6	4043

Wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych o kodzie podstawy prawnej GNMK wyniósł 39,53%, natomiast wskaźnik tytułów o kodzie GM48 - 50,00%.

Przy wykorzystaniu raportu z hurtowni WHTAX („Lista tytułów wykonawczych według zadanych kryteriów - na poziomie US”, skoroszyt 4.3, arkusz 3, nr sprawozdania 267, kod podstawy prawnej: GNMK i GM48) ustalono liczbę tytułów wykonawczych:

Tytuły	GNMK	GM48	Razem
zakończonych w 2024 r., które wpłynęły przed 2024 r.	1495	2	1497
zakończonych w 2024 r., które wpłynęły w 2024 r.	1144	4	1148

Przy wykorzystaniu raportu z hurtowni WHTAX („Lista tytułów wykonawczych według sposobu zakończenia, skoroszyt 4.3 arkusz 7, nr sprawozdania 267, kod podstawy

prawnej: GNMK i GM48) ustalono liczbę tytułów wykonawczych zakończonych poprzez:

Tytuły	GNMK	GM48	Razem
E0 - zapłata	1030	5	1035
E2 - Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie, ...) art.59 §1 pkt 2	41	0	41
E9 - Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)	880	0	880

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-035544)

Celem zbadania prawidłowości prowadzenia egzekucji mandatów karnych, do kontroli, metodą statystyczną - dobór prosty losowy, wybrano 40 tytułów wykonawczych. Próba została wyłoniona na podstawie raportów EGA-SPRAW 4.3 „Listy tytułów wykonawczych według zadanych kryteriów - na poziomie US” wg stanu na 31.12.2024 r. (nr sprawozdania 267), w tym:

- na podstawie raportu 4.3 arkusz 3 wybrano 20 tytułów wykonawczych czynnych obejmujących zaległości z tytułu mandatów karnych o kodzie podstawy prawnej: GNMK i GM48, które wpłynęły do organu egzekucyjnego:
 - przed 2024 r. - 12 tytułów wykonawczych (nr sprawy: ...);
 - w 2024 r. - 8 tytułów wykonawczych (nr sprawy: ...);
- na podstawie raportu 4.3 arkusz 7 wybrano 20 tytułów wykonawczych obejmujących zaległości z tytułu mandatów karnych o kodzie podstawy prawnej: GNMK i GM48 - zakończonych w 2024 roku. W próbie 20 spraw znalazły się tytuły wykonawcze o kodzie zakończenia:
 - E0 „Zapłata” - 5 tytułów wykonawczych (nr sprawy: ...);
 - E2 „Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie, ...) art. 59 § 1 pkt 2” - 3 tytuły wykonawcze (nr sprawy: ...);
 - E9 „Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)” - 12 tytułów wykonawczych (nr sprawy: ...).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-035544)

2.2 Wszczywanie egzekucji.

Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że od momentu wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej do daty wszczęcia egzekucji nie powinno upłynąć więcej niż 60 dni.

Stwierdzono, że na 40 spraw objętych kontrolą:

- 1) w 38 sprawach wszczęcie egzekucji nastąpiło w terminie do 60 dni, co stanowi 95% spraw poddanych kontroli,
- 2) w 2 sprawach (nr ...) stwierdzono nieterminowe wszczęcie egzekucji (5% spraw poddanych kontroli). Od momentu wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej do daty wszczęcia egzekucji administracyjnej upłynęło odpowiednio 66 i 86 dni.

Na powyższą okoliczność Naczelnik Urzędu złożył wyjaśnienia, z których wynika m.in., że na późne wszczęcie egzekucji w obu sprawach wpływ miał stan pandemii COVID-19. Organ egzekucyjny był w tym okresie dodatkowo obciążony pracą ze względu na liczne absencje pracowników oraz ograniczenia pracy poborcy skarbowego w terenie. Ponadto Naczelnik Urzędu wskazał, że 29.07.2020 r.

pracownik SEE dokonał w sprawie nr (...) ustalenia informacji o zobowiązanej. Z ustaleń tych wynikało, że zobowiązana nie posiadała w tym czasie składników majątkowych, z których możliwe było prowadzenie egzekucji (brak zatrudnienia oraz brak rachunku bankowego).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-037359)

Wyjaśnienia uwzględniono.

Stwierdzono, że organ egzekucyjny prawidłowo wszczynał egzekucję administracyjną, a w większości spraw robił to terminowo (poza 2 wskazanymi wyżej przypadkami). Zasadniczo wszczęcie egzekucji następowało poprzez doręczenie dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności (rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego oraz renty socjalnej). Poprzedzone było także poszukiwaniem majątku i źródeł dochodu zobowiązanych.

2.3 Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego

a) działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego

Z akt spraw poddanych kontroli oraz wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu dotyczących działań związanych z poszukiwaniem majątku zobowiązanego wynika, że:

- ustaleń w zakresie składników majątkowych, w tym źródeł dochodu zobowiązanych dokonywano w oparciu o:
 - dane zawarte w bazach danych (OGNIVO, K@wa, POLTAX Plus), jak również w oparciu o informacje pochodzące z zewnętrznych baz danych (Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, Centralna Informacja Książ Wieczystych);
 - informacje pozyskane w trakcie czynności egzekucyjnych prowadzonych w terenie (od sąsiadów, rodziny, sąsiada) – sprawy nr (...), lub w trakcie sporządzania protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego;
- występowało również w trybie art. 36 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji - dalej u.p.e.a., do podmiotów zewnętrznych, takich jak ZUS czy banki, w celu pozyskania informacji o majątku zobowiązanego – sprawy nr (...);
- dokumentowanie ustaleń dotyczących majątku zobowiązanego następowało w formie wydruków, notatek, protokołów, raportów utrwalonych w formie papierowej i/lub elektronicznej.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-037359)

W 3 sprawach (nr ...) stwierdzono, że organ egzekucyjny posiadał, z systemu Ognivo, informację o prowadzonym dla zobowiązanego rachunku bankowym, lecz nie dokonał jego zajęcia. Informację tę organ egzekucyjny pozyskał w sprawie nr:

- (...) – 20.01.2022 r. i 1.02.2023 r.,
- (...) – 24.01.2023 r.,
- (...) – 24.01.2023 r.

Na powyższą okoliczność złożono następujące wyjaśnienia:

Wyjaśnienie do sprawy nr (...)

Wobec zobowiązanej było jednocześnie prowadzone inne postępowanie egzekucyjne na tytule wykonawczym, który wpłynął wcześniej i na którym dokonano

czynności w Banku [...] (cz. nr ... z dnia 08.04.2020 r.). Zajęcie to nie zostało zrealizowane przez bank ze względu na przeszkodę – zbieg egzekucji (odpowiedź banku z 08.04.2020 r.). Pomimo ustania zbiegu (odpowiedź banku z 28.12.2020 r.) bank nadal nie realizował zajęcia do czasu zakończenia postępowania egzekucyjnego na tytule wykonawczym znak sprawy (...) tj. do dnia 21.03.2025 r. Wobec powyższych ustaleń w sprawie (...) nie dokonano zajęcia rachunku bankowego w Banku [...], z uwagi na to że byłoby to bezcelowe biorąc pod uwagę fakt, iż w dniu 24.01.2022 r. dokonano skutecznego zajęcia w innym banku [...].

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-039775)

Wyjaśnienie do spraw (...)

Wobec zobowiązanego było jednocześnie prowadzone inne postępowania egzekucyjne na tytułach wykonawczych [...], które wpłynęły wcześniej i na których dokonano czynności w Banku [...]. Zajęcie niezrealizowane przez bank ze względu na przeszkodę – odpowiedź banku- brak rachunku [...].

Wobec powyższych ustaleń w sprawach (...) nie dokonano zajęcia rachunku bankowego w Banku [...], ponieważ kolejne zajęcie w tym banku byłoby bezcelowe, biorąc pod uwagę fakt, iż w dniach 23.06.2022 r. dokonano skutecznego zajęcia w innych bankach [...], 31.03.2023 r. [...] oraz [...].

Z aplikacji Ognivo wynika, że na dzień 24.10.2024 r. zobowiązany nie jest klientem Banku [...].

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-039977)

Złożone w tym zakresie wyjaśnienia uwzględniono.

Pozyskane przez organ egzekucyjny informacje wykorzystywano w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych. Stwierdzono, że organ egzekucyjny podejmował działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego w sposób racjonalny i rzetelny. Nie stwierdzono pozorności podejmowanych działań.

b) stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych

Na podstawie akt spraw poddanych kontroli ustalono, że organ egzekucyjny stosował, przewidziane w u.p.e.a, następujące środki egzekucyjne:

- zajęcia rachunków bankowych,
- zajęcia świadczeń emerytalnych,
- zajęcia wynagrodzeń za pracę,
- zajęcia innych wierzytelności.

Na podstawie przedłożonych akt stwierdzono, że podejmowane przez organ egzekucyjny działania i czynności zmierzały do wykonania zobowiązania, jednak egzekucja z wymienionych środków egzekucyjnych nie zawsze była skuteczna (brak środków na rachunku bankowym, kwota wolna od potrąceń, umowa o prowadzenie rachunku została rozwiązana, zbieg egzekucji). Nie stwierdzono natomiast, aby organ egzekucyjny w prowadzonych postępowaniach dokonywał czynności pozornych lub mało istotnych, które nie służyły samemu procesowi egzekucji.

W trakcie kontroli ustalono, że w 13 sprawach, w wyniku podjętych działań i czynności, wyegzekwowano środki na pokrycie dochodzonych należności:

- 1) sprawy czynne na 31.12.2024 r.:

- w 2 sprawach (nr: ...) zobowiązani uregulowali całość należności (należność główna, koszty upomnienia, koszty egzekucyjne), sprawy zostały zamknięte;
- w 1 sprawie (nr ...) zapłata części należności głównej nastąpiła poprzez wpłatę przez zobowiązanego wierzycielowi - po wszczęciu egzekucji (na dzień kontroli należność główna uległa przedawnieniu), natomiast kwoty na pokrycie kosztów egzekucyjnych przekazuje komornik sądowy;
- w 4 sprawach (nr: ...) zobowiązani uregulowali koszty egzekucyjne (należność główna uległa przedawnieniu).

2) sprawy zakończone w 2024 r. (kod zakończenia E0 „Zapłata”):

- w 1 sprawie (nr ...) - nastąpiła zapłata całości należności (należność główna, koszty upomnienia, koszty egzekucyjne);
- w 5 sprawach (nr: ...) - należność główna uległa przedawnieniu, natomiast zapłata kosztów egzekucyjnych nastąpiła w wyniku przekazania kwot przez dłużników zajętych wierzytelności i komornika sądowego.

W trakcie kontroli sprawdzeniu poddano:

- czy dłużnicy zajętych wierzytelności wypełniali ciążące na nich obowiązki, tj. czy udzielali odpowiedzi na zajęcie bądź też przekazywali środki pieniężne tytułem zajęcia;
- czy organ egzekucyjny, w przypadku uchylania się dłużników zajętych wierzytelności od obowiązków wynikających z zajęć egzekucyjnych, skierował do nich ponaglenia.

Ustalono, że w 2 sprawach (nr ... - czynność ... i nr ... - czynność ...) organ egzekucyjny ponaglenia do dłużników zajętych wierzytelności wysłał dopiero w trakcie kontroli. Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika, że:

Sprawa nr (...)

Zajęcie wynagrodzenia za pracę nr cz. (...) zostało dokonane [...] na podstawie złożonego zeznania PIT-11 za 2021 r., z którego wynikało, że zobowiązany osiągnął dochód w wysokości (...). Wynagrodzenie było jedynym składnikiem majątkowym z którego można było prowadzić egzekucję wobec zobowiązanego. Dłużnik zajętej wierzytelności nie odpowiedział na zawiadomienie o zajęciu. Ponaglenia na ówczesny czas nie wysłano, ponieważ uznano, że kwota dochodu wynikająca z PIT-11 za poprzedni rok jest zwolniona z egzekucji i dlatego pracodawca nie realizuje zajęcia. [...] Ponaglenie zostało wysłane 24 marca 2025 r., w związku z prowadzoną kontrolą do uzupełnienia akt, pismo zostało doręczone 28 marca 2025 r. do chwili obecnej DZW nie odpowiedział na pismo.

Sprawa (...)

Zajęcia rachunku bankowego dokonano 14 listopada 2022 r. Sprawa została zamknięta [...] 12 września 2024 r. Ponaglenie zostało wysłane 8 kwietnia 2025 r., w związku z prowadzoną kontrolą do uzupełnienia akt. Wcześniej kontaktowałem się z bankiem telefonicznie [...], bank informował o braku rachunku i twierdził, że taka informacja została do nas przesłana przez system Ogniwio, lecz nie był w stanie tego udokumentować. Nadmieniam, że [...] nie przysyłał oświadczeń w przypadku braku rachunku bankowego. Oświadczenie przesłane 8 kwietnia 2025 r. potwierdziło informację o braku rachunku w tym banku.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-038600)

Złożone w tym zakresie wyjaśnienia uwzględniono.

Przerwy pomiędzy podejmowanymi czynnościami

Organ egzekucyjny systematycznie i bezzwłocznie podejmował kolejne czynności egzekucyjne i dążył do zakończenia prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Jednocześnie uwzględniał przy tym zasadność dokonywania tych czynności w oparciu o spodziewane efekty finansowe w stosunku do niezbędnych do poniesienia nakładów.

Ocenie poddano przerwy pomiędzy podejmowanymi czynnościami, a dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższe niż 180 dni wymagają wyjaśnień ze strony jednostki kontrolowanej.

W sprawach poddanych kontroli nie stwierdzono przerw dłuższych niż 180 dni w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych.

c) stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego;

W trakcie kontroli ustalono, że w kontrolowanych sprawach nie wystąpiły okresy zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

d) zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych.

Zasadność kontynuowania postępowań egzekucyjnych

Ustalono, że spośród 20 spraw poddanych kontroli, czynnych na dzień 31.12.2024 r., do dnia kontroli zostało zakończonych 9 spraw:

- w 3 sprawach (nr: ...) - zobowiązani zapłacili koszty egzekucyjne, natomiast należność główna uległa przedawnieniu;
- w 2 sprawach (nr: ...) - zobowiązani uregulowali całość należności, tj. należność główną, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne;
- w 1 sprawie (nr ...) - postępowanie egzekucyjne umorzono na podstawie art. 59 § 1 pkt 7 u.p.e.a.;
- w 2 sprawach (nr: ...) - postępowania egzekucyjne umorzono na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a.;
- 1 sprawa (nr ...) - tytuł wykonawczy przekazano zgodnie z właściwością Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w (...).

Oceny zasadności kontynuowania egzekucji dokonano zatem w stosunku do 11 spraw.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika SEE wynika, że:

- w 3 sprawach nastąpił zbieg egzekucji administracyjnej z sądową, egzekucję prowadzi komornik sądowy (nr sprawy: ...);
- w 1 sprawie dłużnik zajętej wierzytelności przekazuje środki na pokrycie dochodzonych należności (nr sprawy: ...);
- w 3 sprawach poborca skarbowy sporządził protokoły o stanie majątkowym (zobowiązani nie posiadają składników majątkowych i źródeł dochodu, z których można prowadzić skuteczną egzekucję) oraz raport o niemożności dokonania czynności (zobowiązany nie mieszka pod wskazanym adresem, a rodzina nie zna

aktualnego miejsca pobytu). Po zakończeniu akcji zeznań i ewentualnym ustaleniu, czy istnieje możliwość zajęcia innych wierzytelności (nadpłata) - prowadzone postępowania egzekucyjne zostaną umorzone na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. (nr sprawy: ...);

- w 3 sprawach tytuły wykonawcze zostaną przydzielone do służby w celu spisania protokołu o stanie majątkowym oraz weryfikacji zasadności prowadzenia egzekucji z ruchomości (pojazd). W przypadku potwierdzenia bezskuteczności tych postępowań, zostaną one umorzone na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. (nr sprawy: ...);
- w 1 sprawie (nr ...) organ egzekucyjny monitoruje sytuację majątkową zobowiązanego, wobec którego prowadzi postępowanie egzekucyjne również na podstawie innych tytułów wykonawczych (ostatnia realizacja z zajęcia wierzytelności miała miejsce 17.02.2025 r., kwotę rozliczono na inny tytuł wykonawczy).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-035699)

Stwierdzono, że organ egzekucyjny zasadnie kontynuuje wymienione postępowania.

Zasadność zakończenia postępowań egzekucyjnych

W 3 sprawach (nr: ...) organ egzekucyjny zasadnie umorzył postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a. w związku z przedawnieniem należności i kosztów upomnienia.

Postępowanie egzekucyjne - na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. - może zostać umorzone, jeżeli oczywistym jest, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym określonej należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. Ze wskazanego przepisu wynika wprost, iż niecelowe jest prowadzenie egzekucji należności pieniężnej, gdy z góry wiadomo, że uzyskana kwota nie przewyższy kwoty wydatków egzekucyjnych. W szczególności należy unikać dokonywania pozornych lub mało istotnych czynności egzekucyjnych, a zasadność dokonywania czynności powinna być oceniana w oparciu o spodziewane efekty finansowe w stosunku do niezbędnych do poniesienia nakładów.

Oceny zasadności umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność (art. 59 § 2 u.p.e.a.) dokonano na podstawie:

- 12 spraw zakończonych w 2024 r. z powodem końca E9 „Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)”;
- 2 spraw czynnych na 31.12.2024 r. (nr sprawy: ...), które zostały umorzone na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. w 2025 r. (do dnia kontroli).

Na podstawie przedłożonych akt stwierdzono, że organ egzekucyjny, przed umorzeniem postępowań, poszukiwał i ustalał majątek zobowiązanych, weryfikował ich sytuację majątkową zobowiązanych w bazach Urzędu oraz przez poborcę skarbowego w terenie i oceniał, czy sytuacja majątkowa zobowiązanego pozwala zaspokoić dochodzone należności, tj.:

- zastosował lub podjął próby zastosowania środków egzekucyjnych (zajęcia rachunków bankowych, wynagrodzenia za pracę i innych wierzytelności);
- dokonał czynności egzekucyjnych (przydzielono tytuły wykonawcze do służby, sporządzono protokoły o stanie majątkowym zobowiązanych, wystąpiono z zapytaniem w trybie art. 36 u.p.e.a. do ZUS i banków).

Uzyskane w ten sposób i udokumentowane przez organ egzekucyjny informacje, potwierdziły bezskuteczność prowadzonej egzekucji i były podstawą do umorzenia wymienionych postępowań.

Ustalono, że:

- w 7 sprawach zobowiązani nie posiadają żadnego majątku ruchomego i nieruchomości, wierzytelności pieniężnych czy też praw majątkowych, z których możliwa byłaby egzekucja (nr sprawy: ...);
- w 7 sprawach, pomimo, że z danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców wynika, że zobowiązani są właścicielami pojazdów, to nie jest możliwe prowadzenie egzekucji z tego majątku ze względu na to, że są to pojazdy kilkudziesięcioletnie, nie posiadają ważnych badań technicznych, obowiązkowego ubezpieczenia OC, bądź też zobowiązani nie dopełnili obowiązku wyrejestrowania pojazdu. Ewentualna kwota uzyskana w wyniku prowadzenia postępowania egzekucyjnego nie przewyższy wydatków egzekucyjnych (nr sprawy: ...).

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Kluczborku w zakresie wszczynania egzekucji i podejmowania czynności w toku postępowania egzekucyjnego należy ocenić pozytywnie.

3. Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

Stan prawny

—

Opis stanu faktycznego

Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że nieprawidłowe jest rejestrowanie czynności, zdarzenia i powodu egzekucyjnego po 14 dniach od zaistnienia zdarzenia.

Weryfikacji poprawności i terminowości rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX dokonano na podstawie wytypowanych do kontroli 40 tytułów wykonawczych.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- w 2 przypadkach nie zarejestrowano czynności DODP (nr sprawy: ...),
- w 11 przypadkach czynności i zdarzenia zarejestrowano po upływie 14 dni od zaistnienia zdarzenia, tj. od 19 do 419 dni:
 - DODP (6 przypadków) - czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr sprawy ...);
 - POZ (5 przypadków) - czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr ...), czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr sprawy ...), czynność (...) (nr sprawy ...).

Weryfikacji powodów zamknięcia spraw w podsystemie EGAPOLTAX dokonano na podstawie akt 20 spraw zakończonych w 2024 r. (kod zakończenia: E0, E2 i E9).

Stwierdzono, że we wszystkich sprawach wskazano prawidłowe powody zamknięcia.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niezarejestrowaniu czynności DODP w podsystemie EGAPOLTAX (2 sprawy);
- wprowadzeniu czynności i zdarzeń do podsystemu EGAPOLTAX z opóźnieniem, tj. po upływie 14 dni od zaistnienia zdarzenia (11 przypadków).

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Kluczborku w zakresie rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu poleca:

1. Rejestrować wszystkie zdarzenia w podsystemie EGAPOLTAX.
2. Wprowadzać czynności i zdarzenia do podsystemu EGAPOLTAX w terminie do 14 dni od zaistnienia zdarzenia.

W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

V. Pozostałe informacje

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w jednym egzemplarzu.

Zgodnie z § 26 Zasad przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych woj. opolskiego oraz Opolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Opolu, kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy i nie później niż przed upływem 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego lub sprawozdania z kontroli poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Z wyrazami szacunku

Dyrektor

Izby Administracji Skarbowej

w Opolu

Agnieszka Maśnik

(kwalifikowany podpis elektroniczny)